<u>ΜΑΥΡΗ ΣΗΜΑΙΑ</u>

ΝΑ ΜΕΤΑΤΡΕΨΟΥΜΕ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΕ ΠΕΔΙΟ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΤΟΥ

Μιλώντας για τη λεγόμενη χρηματοπιστωτική κρίση, η οποία ξέσπασε πρόσφατα εκκινώντας από τις ΗΠΑ και, χάρη στην έκταση και το βάθος της παγκοσμιοποίησης των αγορών, εξαπλώθηκε σε όλη την έκταση του πλανήτη προκαλώντας πλήθος αντιδράσεων πανικού από τις ηγετικές ομάδες του κόσμου και νέων δυσβάστακτων επιπτώσεων πάνω στις εκμεταλλευόμενες και καταδυναστευόμενες κοινωνίες όπου γης, θα πρέπει να σημειώσουμε τα εξής:

Η κρίση ξεκίνησε από την τεράστια υπερπαραγωγή κατοικίας στις ΗΠΑ χάρη στην πολιτική υποστήριξη της αμερικάνικης κυβέρνησης στην κατασκευαστική βιομηχανία στην οποία στηρίχθηκε μεγάλο ποσοστό της ανάπτυξης στις ΗΠΑ από το 2002. Για την προώθηση αυτής της υπερπαραγωγής στην αγορά, διαμορφώθηκε και υποστηρίχθηκε επίσης μια αντίστοιχη αγορά στεγαστικών δανείων υψηλού ρίσκου, τα οποία οι τράπεζες, για να μεγιστοποιήσουν τα κέρδη τους και να περιορίσουν το ρίσκο τους , τα τιτλοποίησαν και τα μετέτρεψαν σε επενδυτικά προϊόντα προωθώντας τα στα χρηματιστήρια όπου τα αγόρασαν πλήθος μεγάλων και μικρότερων επενδυτών, τράπεζες, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και ιδιώτες, ασφαλιστικές εταιρείες, συνταξιοδοτικά ταμεία και άλλοι. Τα πακέτα αυτά έφθασαν να απλωθούν σε όλο τον πλανήτη, αντιπροσωπεύοντας τελικά γιγαντιαία ποσά και προσδοκίες κέρδους σε σχέση με τις αρχικές οφειλές, οι οποίες ήταν δυσβάσταχτες για τα πλήθη των φτωχών δανειοληπτών και με την πάροδο του χρόνου δεν μπορούσαν πια να αποπληρωθούν από τους οφειλέτες τους (ουκ αν λάβοις παρά του μη έχοντος) μετατρέποντας αυτά τα επενδυτικά πακέτα σε άχρηστα παλιόχαρτα άνευ αντικρίσματος. Οι αρχικοί οφειλέτες οδηγήθηκαν στην πλήρη ένδεια αφού κατέλαβαν ότι είχαν και δεν είχαν, απειράριθμες κατοικίες εκκενώθηκαν από τους πρόσκαιρους ιδιοκτήτες τους και παραμένουν αδιάθετες, κολοσσιαία πιστωτικά και επενδυτικά ιδρύματα που είχαν επενδύσει σε προϊόντα με αυξημένα ποσοστά κέρδους πάνω στα όνειρα και τις ελπίδες των ανθρώπων χρεοκόπησαν, τράπεζες και χρηματιστήρια κατέρρευσαν, ενώ το κράτος έσπευσε να τους προσφέρει στήριξη, αιμοδοτώντας τα με τεράστια κεφάλαια αποσπασμένα από τη φορολογία του πληθυσμού, για να ελεγχθεί η χρηματοπιστωτική κρίση και για να μην καταρρεύσει ευρύτερα η λειτουργία της οικονομίας, μιας και κατέρρευσαν συστατικά στοιχεία της, όπως η βεβαιότητα, η πίστης στην κεφαλαιαγορά και η εμπιστοσύνη στο χρήμα. Και κανείς δεν μπορεί να γνωρίζει ακριβώς την έκταση και τη διάρκεια της. (Τόσο η συγκυρία όσο και το προηγούμενο της κρίσης του 1929 μιλούν για μια μακροχρόνια περίοδο, απόλυτα συνυφασμένη με απειράριθμες απολύσεις, μαζική ανεργία και ανέχεια, αντεπαναστατικά, φασιστικά και ρατσιστικά κινήματα, ιμπεριαλιστικούς πολέμους, μαζικές σφαγές και καταστροφές).

Φθάνει μόνο να πούμε πως ο τομέας της στεγαστικής πίστωσης απ' όπου ξεκίνησε η κρίση αποτελεί μέρος μόνο της λεγόμενης εικονικής κι άϋλης χρηματοπιστωτικής οικονομίας, η οποία αποτελεί μια γιγαντιαία φούσκα ύψους, σύμφωνα με αναλυτές, 250 τρισεκατομμυρίων ευρώ, δηλαδή έχει μέγεθος εξαπλάσιο της λεγόμενης "Πραγματικής υλικής οικονομίας". Και από αυτή τη γιγαντιαία φούσκα, με την πρόσφατη κρίση, εξαφανίστηκαν μέχρι τώρα πάνω από 6 τρις ευρώ κι είναι άγνωστο το μέγεθος των τελικών αλυσιδωτών απωλειών. Είναι χαρακτηριστικό ότι τι Σχέδιο Σωτηρίας των 15 ευρωπαϊκών κρατών της ζώνης του Ευρώ προβλέπει τη διάθεση 2 τρις ευρώ για τη διάσωση των ευρωπαϊκών τραπεζών από την κατάρρευση, ενώ το ελληνικό κράτος προσφέρει 28 δις ευρώ στις ελληνικές τράπεζες.

Από την άλλη όμως, ας μην αυταπατάται κανείς και ας μην προτρέχει προφητεύοντας το τέλος του καπιταλισμού χωρίς να έχει εμφανισθεί στο προσκήνιο ο νεκροθάφτης του: η παγκόσμια επανάσταση! Η κρίση του νεοφιλελεύθερου μοντέλου όπως αυτό εμφανίστηκε στο

μεταίχμιο των δεκαετιών του 1970-1980 δεν αποτελεί την ταφόπλακα του καπιταλισμού, και γι' αυτό άλλωστε επιχαίρουν τα βρυκολακιασμένα φαντάσματα της νεκρό αναστημένης σοσιαλδημοκρατίας που είχαν κλειστεί στα χρονοντούλαπα της ιστορίας και θέλουν να επιστρέψουν αναλαμβάνοντας τη διαχείριση του κράτους και της κρίσης στο ρόλο του μεσσία. Οι σοσιαλδημοκράτες επιστρέφουν για να σώσουν την οικονομία της αγοράς, και το κράτος πρόνοιας επανεμφανίζεται μίνι και μίνι για να περιθάλψει τις τράπεζες και τους επενδυτές που έχασαν τα λεφτά που προσδοκούσαν να αρπάξουν από την κερδοσκοπία τους πάνω στην εκμετάλλευση του μόχθου και των αναγκών δισεκατομμυρίων ανθρώπων. Η προπαγάνδα περί της σωτήριας επαναφοράς δήθεν του "κοινωνικού κράτους" και της σοσιαλδημοκρατίας αποτελεί μια ολόκληρη επιχείρηση αποπροσανατολισμού για την απόκρυψη των πραγματικών αιτιών της κρίσης που οφείλεται στις ίδιες τις δομές και τις αθεράπευτες αντιφάσεις του συστήματος (το οποίο βασίζεται στη διαρκή απομύζηση και ιδιοποίηση από τους λίγους του συλλογικού κοινωνικού πλούτου, έτσι ώστε να παρουσιαστεί ότι πρόκειται απλώς για την αποτυχία της συντηρητικής πολιτικής διαχείρισης και να αποφευχθεί μια βαθύτερη, ριζοσπαστική και αντικαπιταλιστική κοινωνική συνειδητοποίηση.

Ο καπιταλισμός πάντως, παρά την κρίση του και την καταστροφολογία που τη συνοδεύει, δεν πρόκειται, παρ' όλες τις αντιφάσεις του, να καταρρεύσει και να εξαφανιστεί από μόνος του αφήνοντας ελεύθερο το προσκήνιο της ιστορίας για νέους πειραματισμούς πολιτικοοικονομικής οργάνωσης της κοινωνίας με βάση τη φαντασία της και τη δίψα της για ελευθερία.

Και δεν πλήττεται βεβαίως ο καπιταλισμός στην ουσία του και στα θεμέλιά του από τις κατά καιρούς κρίσεις του και τις καταστροφές που αυτές προκαλούν κι αφήνουν πίσω τους. Αντιθέτως… Οι κρίσεις του, όπως μας δείχνει και η ιστορία του από τον 19ο αιώνα ήδη, αποτελούν συστατικό στοιχείο της λειτουργίας του όλου συστήματος και οι καταστροφές στοιχείο της αναγέννησής του, μιας και ουσιαστικά ο καπιταλισμός αποτελεί το κατεξοχήν σύστημα ανταγωνισμού, πολέμου και καταστροφής της φύσης και των πόρων της, της ζωής και της ελευθερίας, του ανθρώπου και της κοινωνίας, το οποίο ανανεώνεται διαρκώς, αναγεννώμενο μέσα από τις στάχτες που αφήνει πίσω του. Και η μόνη περίπτωση ολοκληρωτικής αυτοκαταστροφής του είναι εκείνη όπου το σύστημα με την οριακή έκρηξη των αντιφάσεων του θα μπορούσε να συμπαρασύρει στην καταστροφή του και όλη την ανθρωπότητα, όπως στις περιπτώσεις ενός πυρηνικού ολέθρου που ποτέ ουσιαστικά δεν έπαψε να απειλείται ή και της πλήρους κατάρρευσης της περιβαλλοντικής ισορροπίας του πλανήτη, σαν αυτή που ολοένα και περισσότερο επαπειλείτε.

Όπως άλλωστε έχει επισημανθεί πολύ σωστά, τα θεμέλια του καπιταλισμού δεν είναι στενά οικονομικά αλλά, κατά κύριο λόγο, πολιτικά, δηλαδή επιβεβλημένες σχέσεις εξουσίας μεταξύ διευθυνόντων και διευθυνόμενων ανθρώπων (και αυτό άλλωστε φαίνεται με την απροκάλυπτη επέμβαση του κράτους για τη υποστήριξη του όλου συστήματος που βρίσκεται σε κρίση) και μόνο σαν τέτοια μπορούν να θιγούν, να χτυπηθούν και να ανατραπούν πραγματικά, με αγώνες κοινωνικούς ταξικούς σήμερα έξω από τους εξουσιαστικούς θεσμούς κι ενάντια τους, στην κατεύθυνση της κοινωνικής επανάστασης και του απελευθερωτικού επαναστατικού πολέμου που θα καταστρέψει και θα εξαφανίσει το κράτος και τον καπιταλισμό.

Μ. Σ.